

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **J. K.**, zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem, se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihočeského kraje**, se sídlem U Zimního stadionu 1952/2, České Budějovice, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 4. 2016, č. j. KUJCK 45913/2016, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 30. 8. 2017, č. j. 54 A 3/2016 - 61,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Přehled dosavadního řízení

[1] Žalovaný rozhodnutím uvedeným v záhlaví zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Písek (dále též „správní orgán prvního stupně“) ze dne 6. 11. 2015, č. j. MUPI/2015/42084, kterým byl žalobce uznán vinným tím, že dne 16. 6. 2015 v 10:01 hod. na volném úseku silnice č. I/20, v katastrálním území obce Selibov ve směru jízdy od Českých Budějovic směrem na Písek při řízení vozidla AUDI A6, registrační značky X překročil nejvyšší dovolenou rychlost mimo obec stanovenou zvláštním právním předpisem o 30 km/hod. a více. V úseku, na kterém je nejvyšší dovolená rychlost 90 km/hod., byla vozidlu žalobce pomocí silničního rychloměru Minispeed 2000 změřena a video zařízením Gesig Travimo zadokumentována rychlost 140 km/hod. Po odečtení maximální možné odchylky měřicího zařízení $\pm 3 \%$ tak vychází nejnižší možná rychlost v okamžiku měření 135 km/hod. Tímto jednáním žalobce porušil ustanovení § 18 odst. 3

zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), čímž spáchal přestupek podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona o silničním provozu. Správní orgán prvního stupně za tento přestupek žalobci podle § 11 odst. 1 písm. b) a § 12 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, a § 125c odst. 4 písm. e) zákona o silničním provozu uložil pokutu ve výši 3.500 Kč a dále mu podle § 79 odst. 1 zákona o přestupcích a vyhlášky č. 231/1996 Sb. uložil povinnost nahradit náklady správního řízení ve výši 1.000 Kč.

[2] Žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí konstatoval, že při absenci odvolacích námitek neshledává žádné důvody ke zpochybnění správnosti postupu příslušných policistů při měření rychlosti vozidla řízeného žalobcem. Skutkový stav byl podle žalovaného správním orgánem prvního stupně řádně zjištěn.

[3] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu, v níž namítal, že úvahy správního orgánu prvního stupně ohledně zavinění jsou nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, neboť pouze parafrázoval § 4 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích. Skutkový stav nebyl řádně zjištěn, neboť ke změření rychlosti podle žalobce nepochybně nedošlo v k. ú. obce Selibov. Žalobce vyjádřil pochybnosti o tom, že měření rychlosti proběhlo v souladu s návodem k obsluze, neboť má za to, že v průběhu měření došlo k přiblížení měřeného a měřícího vozidla. Uloženou pokutu označil žalobce za nezákonnou a její odůvodnění za nepřezkoumatelné. Při vyměření pokuty došlo k porušení zásady zákazu dvojího přičítání, neboť jako přitěžující okolnost bylo žalobci přičítáno překročení rychlosti, které zároveň představuje obligatorní znak skutkové podstaty. Žalobce správním orgánům vytкнуł, že přihlédly k zápisům v evidenční kartě řidiče, aniž by uvedly, s jakým výsledkem (zda je žalobci kladl ve prospěch či neprospěch). Obecně navíc nebyl správní orgán k těmto záznamům oprávněn přihlédnout, neboť již byly zahlazený. Úvahu správního orgánu, že k přestupku došlo v dopoledních hodinách, kdy je na pozemní komunikaci obecně zvýšená hustota provozu, označil žalobce za nepodloženou. Odůvodnění pokuty podle žalobce neodpovídá požadavkům § 12 zákona o přestupcích, neboť absentuje aplikace některých zákonných kritérií (způsob spáchání přestupku, okolnosti, za nichž byl spáchán) na posuzovanou věc.

[4] Krajský soud v Českých Budějovicích shora uvedeným rozsudkem žalobu zamítl. Konstatoval, že rozhodnutí správního orgánu prvního stupně je strohé (což odpovídá pasivitě žalobce v průběhu správního řízení), nicméně je z něj přezkoumatelným způsobem zřejmé, proč správní orgán prvního stupně dospěl k závěru, že žalobce jednal ve formě vědomé nedbalosti. Krajský soud dospěl ohledně zavinění žalobce ke stejnému závěru. Argumentaci žalobce, že není vyloučeno, že nevěděl, jakou rychlostí jede, jaká je nejvyšší povolená rychlost mimo obec stanovená zvláštním předpisem, popř. že se mohl domnívat, že na pozemní komunikaci tohoto typu je jiný rychlostní limit odpovídající právní úpravě v Německu či Polsku, krajský soud označil za zcela zavádějící a účelovou. Žalobce řídil motorové vozidlo v České republice, a proto byl povinen dodržovat zdejší právní úpravu rychlosti jízdy.

[5] Žalobce neprokázal, že by měření rychlosti jeho vozidla neproběhlo v k. ú. Selibov. Navíc byl bezprostředně po ukončení měření policejní hlídkou zastaven a seznámen s tím, co je mu kladeno za vinu. Krajský soud shledal, že měření rychlosti žalobcova

pokračování

vozidla bylo provedeno řádně proškolenými policisty a v souladu s návodem k obsluze. Poukázal v této souvislosti na závěry uvedené v rozsudcích NSS ze dne 31. 1. 2017, č. j. 8 As 27/2010 – 75, a ze dne 17. 12. 2013, č. j. 2 As 118/2012 – 40. Žalobcem předložený listinný důkaz „kóty změřeného vozidla“ v němž poukazoval na odlišnou velikost referenčních bodů, což mělo dokládat, že docházelo k přibližování vozidel, podle krajského soudu nezpochybnil správnost provedeného měření. Na videozáznamu ve správním spise není v průběhu měření rychlosti patrné významné, okem pozorovatelné přiblížení obou vozidel.

[6] Z kontextu rozhodnutí je podle krajského soudu zřejmé, že k porušení zásady zákazu dvojího přičítání nedošlo, byť správní orgán zvolil nevhodnou formulaci svých úvah o společenské nebezpečnosti jednání žalobce. K námitce žalobce, že není zřejmé, zda uvedené skutečnosti správní orgán hodnotil v jeho prospěch či neprospěch, krajský soud uvedl, že správní orgán hodnotil závažnost spáchaného přestupku. Krajský soud nepřisvědčil ani námitce žalobce týkající se zápisu v jeho evidenční kartě řidiče. Minulé prohršky žalobce byly zohledněny, nicméně při posouzení výše sankce k nim správní orgán nepřihlédl, neboť naopak zohlednil, že v posledních třech letech nebyl žalobce uznán vinným z překročení nejvyšší povolené rychlosti. Důvodnou krajský soud neshledal ani námitku žalobce, v níž zpochybňoval závěr správního orgánu o spáchání přestupku v době zvýšené hustoty provozu na pozemní komunikaci, neboť se jedná o v obecné rovině vyslovený závěr, který nebyl nosným pro uložení sankce, přičemž na pozemní komunikaci první třídy lze vskutku očekávat zvýšený provoz. Úvahy ohledně způsobu spáchání přestupku jsou v odůvodnění rozhodnutí správního orgánu prvního stupně obsaženy. Vzhledem k pasivitě žalobce v průběhu řízení a povahy věci, nelze podle krajského soudu v tomto případě trvat na rozsáhlejších úvahách o způsobu překročení nejvyšší povolené rychlosti. Krajský soud proto neshledal důvodnou ani námitku žalobce o nepřezkoumatelnosti úvahy správního orgánu o druhu a výši sankce pro absenci aplikace některých zákonných kritérií. K poukazu žalobce na judikaturu NSS krajský soud uvedl, že správní orgán přihlédl k osobě pachatele, ke způsobu spáchání přestupku, jeho následkům a okolnostem, za nichž byl spáchán, čímž dostal své zákonné povinnosti. V rámci svých úvah o druhu a výměře sankce správní orgán dostatečným a přezkoumatelným způsobem odůvodnil, z jakého důvodu přistoupil k uložení sankce v dané výši. Ohledně neuvedení bodového postihu ve výroku rozhodnutí krajský soud poznamenal, že sankční povaha bodového záznamu v kontextu retroaktivity neznamená, že by bodový záznam byl trestem jako takovým a musel by být obsažen ve výroku rozhodnutí o přestupku.

II. Obsah kasační stížnosti

[7] Proti tomuto rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) včas kasační stížnost, v níž v první řadě namítal, že napadená rozhodnutí správních orgánů jsou nepřezkoumatelná, neboť v nich není odůvodněn závěr o zavinění stěžovatele. Úvahy krajského soudu nemohou tento nedostatek rozhodnutí správního orgánu prvního stupně napravit. Stěžovatel trvá na tom, že nebylo prokázáno, že by jednal ve vědomé nedbalosti, neboť nebylo prokázáno, že by věděl, jakou rychlostí jede, a ani to, jakou rychlostí se má v daném úseku jet. Za podstatné považuje zejména to, že závěr o zavinění není přezkoumatelný. V této souvislosti stěžovatel uvedl, že neexistuje zákonný podklad pro

presumpci vědomosti řidiče o všech dopravních pravidlech, u řidiče lze takové znalosti pouze požadovat.

[8] Nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu spatřuje stěžovatel dále v tom, že poté co na základě tří fotografií vozidla dovedl, že nedošlo k přiblížení, z něj není zřejmé, jak soudil o čtvrté fotografii, ze které přitom vyplývá pravý opak. Krajský soud nepodložil své závěry o tom, jak použitý rychloměr funguje a že čtvrtá fotografie byla pořízena po změření. Krajský soud nevyvrátil tvrzení žalobce, že v průběhu měření došlo k přiblížení, avšak uvedl, že toto případné přiblížení není pouhým okem viditelné, a proto se nejedná o porušení návodu k obsluze. Současně odmítl návod k obsluze provést jako důkaz. Úvaha krajského soudu je podle stěžovatele nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů, neboť odkazoval na návod k obsluze a současně jej odmítl provést jako důkaz pro jeho údajnou nadbytečnost. Způsob fungování rychloměru a pravidel pro jeho obsluhu však nejsou notorií, a proto by měly být dokazovány. V této souvislosti stěžovatel poukázal na závěry uvedené v rozsudku NSS ze dne 1. 2. 2017, č. j. 9 As 102/2016 – 50. Krajský soud však pouze nepodloženě uzavřel, že určitá míra přiblížení je v pořádku, aniž to však jakkoliv důkazně podložil. Krajský soud podle stěžovatele pochybil, pokud uzavřel, že nebyl účinně zpochybněn skutkový stav a že k přiblížení patrně došlo a současně neprokázal, že taková míra přiblížení není podstatným porušením návodu k obsluze. Nepřezkoumatelná je podle stěžovatele rovněž úvaha krajského soudu o natolik výrazném překročení rychlosti, že ani přiblížení nemohlo mít vliv na kvalifikaci daného skutku, v rámci níž krajský soud odkázal na rozsudek NSS ze dne 17. 12. 2013, č. j. 2 As 118/2012 – 40. V případě tohoto rozsudku se však jednalo o velmi odlišný případ, v němž byla rychlost překročena o 70 km/h, zatímco v posuzované věci pouze o 45 km/h.

[9] Stěžovatel dále poukázal na skutečnost, že měření bylo prováděno na značnou vzdálenost, a proto zdánlivě malá změna velikosti měřeného vozidla na snímcích z měření mohla představovat velké přiblížení. I kdyby přiblížení nemělo vliv na kvalifikaci přestupku, přesto není v souladu se zákonem, aby byla stěžovateli za vinu kladena rychlost, kterou nejel, a bylo proto nutné zjistit, jaký skutečný vliv mělo přiblížení na měření rychlosti. Pokud je žalobci kladeno za vinu překročení rychlosti v míře, které se nedopustil, je takové rozhodnutí nezákonné. Odhady krajského soudu nemají dostatečnou váhu k tomu, aby popřely skutečnost, že na fotografiích stěžovatel prokazatelně přesně změřil, že k přiblížení došlo. Odkaz krajského soudu na rozsudek NSS ze dne 31. 1. 2011, č. j. 8 As 27/2010 – 75, je nepřipadný, neboť se týká jiné otázky, a to samotné zákonnosti měření na tomto principu. Závěr krajského soudu, že drobné přiblížení je korigováno odečtením 3 % odchylky nevyplývá z žádného z provedených důkazů. Tato odchylka byla stanovena pro korekci vlivů provozních podmínek na přenos měření. Z návodu k obsluze naproti tomu jasně vyplývá požadavek na to, aby v průběhu měření nedošlo k přiblížení, který byl prokazatelně porušen. Podle stěžovatele tak je výstup z měření nepoužitelným důkazem.

[10] Úvahy krajského soudu ohledně porušení zákazu dvojího přičítání považuje stěžovatel za účelové a vnitřně rozporné, a tedy nepřezkoumatelné. Úvahy krajského soudu jsou nepřipadné také ve vztahu k námitce, v níž žalobce zpochybňoval prokázání závěru správního orgánu, že v daném místě panuje vyšší hustota provozu. Tento závěr správní orgán přitom nijak nezdůvodnil.

pokračování

[11] Stěžovatel dále krajskému vytknul, že nevypořádal žalobní námitku, že výměra pokuty je nezákonná a nepřezkoumatelná proto, že nebyla řádně zohledněna všechna zákonná kritéria.

[12] Závěrem stěžovatel namítl, že došlo k porušení práva na spravedlivý proces, neboť správní orgány ani krajský soud se nezabývaly tím, zda pozdější právní úprava (např. zákon č. 250/2016 Sb.) není pro žalobce příznivější a zda tedy není na místě postupovat podle čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod. Podle žalobce je přitom tato úprava příznivější již proto, že zakotvuje nová zákonná kritéria pro výměru pokuty umožňující lepší individualizaci sankce.

[13] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III.

Posouzení kasační stížnosti

[14] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[15] Kasační stížnost není důvodná.

[16] Nejvyšší správní soud se nejprve musel zabývat námitkou nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu pro nedostatek důvodů, kterou stěžovatel opakovaně vznášel v kasační stížnosti, když namítal nepodloženost některých úvah a závěrů krajského soudu. Pokud by tato námitka byla důvodná, již tato okolnost samotná by musela vést ke zrušení rozhodnutí krajského soudu.

[17] Za nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů jsou považována zejména taková rozhodnutí, u nichž není z odůvodnění zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při hodnocení skutkových i právních otázek a jakým způsobem se vyrovnal s argumenty účastníků řízení (srov. např. rozsudek NSS ze dne 29. července 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52). Soudy však nemají povinnost reagovat na každou dílčí argumentaci a tu obsáhle vyvrátit. Jejich úkolem je vypořádat se s obsahem a smyslem žalobní argumentace (srov. rozsudek NSS ze dne 3. 4. 2014, č. j. 7 As 126/2013 - 19). Podstatné je, aby se správní soud ve svém rozhodnutí vypořádal se všemi stěžejními námitkami účastníka řízení, což může v některých případech konzumovat i vypořádání některých dílčích a souvisejících námitek (rozsudek NSS ze dne 24. 4. 2014, č. j. 7 Afs 85/2013 - 33).

[18] Nejvyšší správní soud konstatuje, že v tomto ohledu nelze považovat napadený rozsudek krajského soudu za nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů. Jak bude podrobněji uvedeno níže, krajský soud se totiž v kasační stížnosti napadeném rozsudku vypořádal se všemi žalobními námitkami vznesenými stěžovatelem a své úvahy a závěry řádně odůvodnil.

[19] Jelikož rozsudek krajského soudu není nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů, Nejvyšší správní soud se zabýval meritorními námitkami stěžovatele.

[20] K námitce, v níž stěžovatel správním orgánům i krajskému soudu vytýká pochybení při posouzení zavinění, obecně lze stěžovateli přisvědčit, že zavinění má být předmětem dokazování a úvah správního orgánu. Podle § 3 zákona o přestupcích však postačí k odpovědnosti za přestupek zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění. Nejvyšší správní soud má stejně jako krajský soud za to, že vzhledem k tomu, že stěžovatel je řidičem s platným řidičským oprávněním, je nutné jej považovat za řádně proškolenou osobu se znalostmi pravidel silničního provozu, tj. i rychlostních limitů. S ohledem na jednání stěžovatele spočívající v překročení nejvyšší povolené rychlosti při řízení motorového vozidla si proto musel být vědom možného ohrožení zákonem chráněných zájmů, jako je ochrana života, zdraví či majetku účastníků dopravního provozu, tj. jednalo se o případ vědomé nedbalosti ve smyslu § 4 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích, dle kterého *přestupek je spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí.*

[21] Argumentaci stěžovatele, že nebylo prokázáno, že by věděl, jakou rychlostí jede (buď proto, že tachometr nefungoval správně, popř. proto, že se plně nevěnoval řízení), je třeba odmítnout jako naprosto účelovou, a to i proto, že nelze připustit, aby se stěžovatel svého protiprávního jednání jakkoli dovolával ve svůj prospěch. Jízda s nefunkčním tachometrem by totiž představovala porušení povinnosti stanovené v § 5 odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu, dle kterého je řidič povinen užít vozidlo, které splňuje technické podmínky stanovené zvláštním právním předpisem. Nejvyšší správní soud ostatně již v rozsudku ze dne 22. 10. 2009, č. j. 1 As 73/2009 - 78, judikoval, že *„řidič vozidla je v zásadě odpovědný za spáchání přestupku podle smyslu § 22 odst. 1 písm. f) bodu 3 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, i tehdy, pokud k překročení maximální povolené rychlosti dojde za situace, kdy ve vozidle nefunguje rychloměr“*. Nevěnovat se řízení představuje porušení písm. b) téhož ustanovení, které řidiči ukládá věnovat se plně řízení vozidla a sledovat situaci v provozu na pozemních komunikacích. Stejně tak je účelová námitka stěžovatele, že nevěděl, jakou rychlostí má v daném úseku jet, a to s ohledem na zásadu *„neznalost zákona neomlouvá“*, přičemž podle § 4 písm. b) zákona o silničním provozu, při účasti na provozu na pozemních komunikacích je každý povinen řídit se pravidly provozu na pozemních komunikacích upravenými tímto zákonem.

[22] Správní orgány popsaly přestupkové jednání stěžovatele a konstatovaly, že k odpovědnosti za přestupek v posuzované věci postačuje zavinění z nedbalosti, neboť zákon v tomto případě nestanoví potřebu úmyslného zavinění. Proto Nejvyšší správní soud v posuzované věci stejně jako krajský soud konstatovali správního orgánu prvního stupně, že po zhodnocení všech důkazů dospěl k závěru, že přestupek byl spáchán ve formě vědomé nedbalosti za strohé, nicméně s přihlédnutím ke kontextu rozhodnutí a okolnostem případu přezkoumatelné a postačující, a to i s ohledem na pasivitu stěžovatele v průběhu správního řízení.

[23] V posuzované věci hlídka Policie České republiky při měření rychlosti vozidla stěžovatele pořídila z videozáznamu 4 fotografie. První v čase 10:01:10, s naměřenou

pokračování

rychlostí 139 km/h, druhou v čase 10:01:15 s naměřenou rychlostí 140 km/h, třetí v čase 10:01:20 s naměřenou rychlostí 140 km/h a čtvrtou v čase 10:01:26 s naměřenou rychlostí 118 km/h. Na prvních třech fotografiích je vzdálenost vozidla stěžovatele přibližně stejná, neboť vozidlo stěžovatele má na těchto fotografiích přibližně stejnou velikost, na čtvrté fotografii je patrné jisté přiblížení. Správní orgán prvního stupně poukázal na skutečnost, že dle pokynu č. 4 ředitele služby dopravní policie dopravního prezidia ČR ze dne 8. 8. 2006, se pro správní řízení pro objektivní hodnocení přestupku překročení stanovených limitů rychlosti jízdy pořídí z videozáznamu tři fotografie. První nejdříve po srovnání jízdy rychlosti obou vozidel, druhá po uplynutí 5 sekund, třetí po uplynutí 10 sekund od první pořízené fotografie. Konstatoval dále, že měřící vozidlo a vozidlo stěžovatele se po dobu měření pohybovala přibližně stejnou rychlostí a nacházela se od sebe přibližně ve stejné vzdálenosti.

[24] První 3 fotografie tak podle Nejvyššího správního dokládají naměřenou rychlost stěžovatele a představují důkaz, že se stěžovatel dopustil předmětného přestupku. S ohledem na výše uvedený pokyn a videozáznam obsažený ve správním spise, je patrné, že čtvrtá fotografie byla pořízena v situaci, kdy se vozidla začala k sobě přibližovat, neboť policejní hlídka již započala se zastavováním vozidla stěžovatele. Čtvrtá fotografie tedy byla pořízena až po ukončení měření rychlosti vozidla stěžovatele. Správní orgán prvního stupně při zjišťování skutkového stavu vycházel pouze z prvních třech fotografií, čtvrtou fotografii jako důkaz vůbec nepoužil a tato fotografie neměla žádný vliv na posouzení věci. Za této důkazní situace bylo zcela nadbytečné, aby se správní orgán vyjádřil rovněž k čtvrté fotografii. Nelze proto v tomto jeho postupu spatřovat nepřezkoumatelnost, jak tvrdí stěžovatel v kasační stížnosti. Na výše uvedené okolnosti při pořízení čtvrté fotografie poukázal také krajský soud. Námitka stěžovatele, že krajský soud nepodložil svůj závěr, že čtvrtá fotografie byla pořízena po měření, proto není důvodná. Úvaha krajského soudu o tom, jak použitý rychloměr funguje, není nepodložená, jak tvrdí stěžovatel v kasační stížnosti, jelikož krajský soud poukázal na závěry uvedené v rozsudku NSS ze dne 31. 1. 2011 č. j. 8 As 27/2010 – 75, v němž je způsob a princip měření digitálním rychloměrem GESIG Travimo popsán.

[25] Odkaz krajského soudu na rozsudek ze dne 17. 12. 2013, č. j. 2 As 118/2012 – 40, ve kterém Nejvyšší správní soud mimo jiné vyslovil, že *„lidské oko je natolik dokonalým orgánem, že by řidič policejního vozu měl být za standardních okolností schopen dodržet stejný odstup od sledovaného vozidla“*, považuje Nejvyšší správní soud za naprosto přílehavý. Ve věci sp. zn. 2 As 118/2012 se jednalo o skutkově obdobný případ, neboť v něm byla rychlost měřena stejným způsobem jako v posuzované věci. Na tomto závěru nic nemění poukaz stěžovatele na skutečnost, že v nyní posuzované věci byla nejvyšší povolená rychlost překročena v menší míře, než ve věci sp. zn. 2 As 118/2012.

[26] Ze samotné podstaty měření rychloměrem GESIG Travimo, který měří rychlost měřícího vozidla, nikoli vozidla měřeného, je zřejmé, že jinak, než přiblížením měřícího a měřeného vozidla na bezpečnou vzdálenost umožňující změření rychlosti a udržení této vzdálenosti po dobu měření, ani postupovat nelze. Z povahy věci tato vzdálenost nebude po celou dobu měření naprosto stejná a neměnná. Při rychlostech, jakými jezdí dnešní automobily, a intenzitě dopravy to není možné. Požadavek na to, aby v průběhu měření byla vzdálenost mezi vozidly konstantní, proto nelze vykládat absolutně, jak to činí stěžovatel. Pro to, aby bylo možné z výsledku takového měření vycházet, proto postačuje,

pokud nedojde k zásadnímu přiblížení či vzdálení vozidel patrnému z pořízených fotografií či záznamu. Tak tomu bylo i v posuzované věci, což dokládají i malé rozdíly v referenčních bodech na pořízených fotografiích, na které poukazoval stěžovatel a kterými dokládal, že k přiblížení došlo. Ve shodě s krajským soudem zdejší soud konstatuje, že tyto nepatrné odchylky jsou přípustné, neboť je nutno počítat s určitým zkreslením daným například úhlem snímacího zařízení, rovinou scény, nižším rozlišením fotodokumentace a kvalitou její reprodukce. Nejvyšší správní soud nicméně připouští, že velikost těchto referenčních bodů nasvědčuje tomu, že k určitému přiblížení došlo. Z videozáznamu je však zřejmé, že vzdálenost mezi vozidly byla v průběhu měření v podstatě konstantní a k přiblížení vozidel v průběhu měření došlo pouze v nepatrné míře. Nejvyšší správní soud se proto plně ztotožňuje se závěrem krajského soudu, že z videozáznamu o průběhu měření rychlosti je patrné, že mezi vozidly byl zachován konstantní odstup. Nemá proto ani význam se zabývat tvrzením stěžovatele, že zdánlivě malá změna velikosti měřeného vozidla na snímcích z měření mohla představovat velké přiblížení v důsledku toho, že měření bylo prováděno na značnou vzdálenost.

[27] S přihlédnutím k výše popsané podstatě provedeného měření považuje Nejvyšší správní soud za opodstatněný, správný a přiléhavý závěr krajského soudu, že okem nepostřehnutelné přiblížení představuje přípustnou odchylku a že v situaci, kdy stěžovatel překročil nejvyšší povolenou rychlost o 45 km/h, nemůže okem nepozorovatelná odchylka mezi počáteční a konečnou vzdáleností vozidel mít vliv na závěr o vině stěžovatele. Ve shodě s krajským soudem Nejvyšší správní soud konstatuje, že drobné, okem nepostřehnutelné přiblížení, je plně korigováno odečtením 3 % odchylky. Důvodná proto není ani námitka stěžovatele, že mu je kladeno za vinu překročení rychlosti v míře, které se nedopustil. K upozornění stěžovatele, že tato odchylka byla stanovena pro korekci vlivů provozních podmínek na přenos měření, Nejvyšší správní soud konstatuje, že tyto vlivy jsou dány i při měření rychloměrem GESIG Travimo.

[28] Za situace, kdy při měření rychlosti nedošlo k pochybení, jelikož mezi vozidly v průběhu měření byla udržována konstantní vzdálenost a kdy ze záznamu o měření a fotodokumentace vyplývá, že stěžovatel překročil nejvyšší povolenou rychlost o naměřenou hodnotu, postupoval krajský soud správně, když pro nadbytečnost neprováděl jako důkaz návod k obsluze použitého rychloměru. Za této situace sice konstatování krajského soudu, že měření bylo provedeno v souladu s návodem, nemá přímou oporu ve spisovém materiálu, neboť v soudním ani správním spise se předmětný návod nenachází. Tato dílčí nepřesnost však nezpůsobuje vadu rozsudku krajského soudu spočívající v nepřezkoumatelnosti, jak tvrdí stěžovatel v kasační stížnosti, neboť nezpochybňuje jinými důvody a argumentací řádně, podrobně a logicky zdůvodněný závěr o správnosti měření skutečné rychlosti motorového vozidla stěžovatele. Navíc lze odůvodněně předpokládat, že pokyn k udržování konstantní vzdálenosti mezi vozidly se v návodu nachází, stejně jako tomu je ve zmíněném pokynu Policie České republiky, neboť se jedná o základní podmínku k tomu, aby bylo možné vůbec měření tímto způsobem provést. Poukaz stěžovatele na rozsudek NSS ze dne 1. 2. 2017, č. j. 9 As 102/2016 – 50, není relevantní, neboť v této věci se jednalo o odlišný případ, kdy *„ve vztahu k návodu obsluze krajský soud pouze provedl části návodu, které mu byly zaslány společně s žalobou, avšak nijak se již nezabýval samotnými námitkami, že správní orgán měl provést návod k obsluze jako*

pokračování

důkaz, ani tento důkazní návrh řádně nevypořádal a námitkou, že je nepodložené, že fotografie z měření nevznikne, pokud rychloměr neměří správně.“

[29] Důvodná není ani výtku stěžovatele, že krajský soud nepřipadně odkázal na rozsudek NSS ze dne 31. 1. 2011, č. j. 8 As 27/2010 – 75. Krajský soud totiž z tohoto rozsudku při posouzení věci nevycházel. Uvedl k němu pouze, že si jej vyhledal, neboť jej stěžovatel v žalobě citoval, avšak stěžovatelem citovaný text se v tomto rozsudku nenachází.

[30] Úvahy krajského soudu ohledně porušení zákazu dvojího přičítání sice nejsou příliš propracované a exaktně odůvodněné, je z nich nicméně zřejmé, že s ohledem na kontext rozhodnutí správního orgánu krajský soud dospěl k závěru, že k porušení zásady dvojího přičítání nedošlo a že rozhodnutí správního orgánu ob stojí i z hlediska hodnocení závažnosti přestupku, neboť obsahuje úvahy také v tomto směru. Stěžovatel i v kasační stížnosti zdůraznil, že porušení zákazu dvojího přičítání spatřuje v tom, že se správní orgán v rámci úvah o závažnosti přestupku zabýval samotným znakem daného přestupku, tj. obecnou závažností překročení rychlosti. K zásadě zákazu dvojího přičítání Nejvyšší správní soud konstatoval např. v rozsudku ze dne 6. 10. 2016, č. j. 2 As 161/2016 - 52, že *„tato zásada spočívá v tom, že k okolnosti, která tvoří zákonný znak skutkové podstaty správního deliktu, nelze přihlídnout jako k okolnosti polehčující či přitěžující v úvaze při ukládání sankce. Jednu a tutéž skutečnost, která je dána v intenzitě nezbytné pro naplnění určitého zákonného znaku skutkové podstaty konkrétního porušení právní povinnosti, nelze současně hodnotit jako okolnost obecně polehčující či obecně přitěžující.“*

[31] Zákon o přestupcích v § 12 odst. 1 jasně stanoví, že *„[p]ři určení druhu sankce a její výměry se přihlédne k závažnosti přestupku...“* Pod závažností přestupku je podle Nejvyššího správního soudu třeba mimo jiné rozumět intenzitu, jakou jednání pachatele naplnilo skutkovou podstatu daného přestupku. V posuzované věci byla rychlost naměřená stěžovateli v horní hranici rozsahu skutkové podstaty, neboť stěžovatel překročil nejvyšší povolenou rychlost o 45 km/h, přičemž pro naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona o silničním provozu postačuje překročení pouze o 30 km/h. Překročení o 50 km/h již představuje naplnění závažnější skutkové podstaty uvedené v § 125c odst. 1 písm. f) bodu 2 zákona o silničním provozu. Pokud tedy správní orgán prvního stupně uvedl, že při ukládání sankce přihlédl v neprospěch stěžovatele k výši naměřené rychlosti, která se přibližovala horní hranici rozsahu stanoveného pro tento přestupek, pak zcela v souladu s naposledy uvedeným ustanovením zákona o přestupcích zohlednil vyšší intenzitu přestupku stěžovatele. Nejvyšší správní soud v této souvislosti pro úplnost poukazuje na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 1. 2016, sp. zn. 5 Tdo 1124/2015, v němž Nejvyšší soud judikoval, že *„je-li např. podle § 138 odst. 1 tr. zákoníku značnou škodou již škoda dosahující částky ve výši nejméně 500 000 Kč, bude namíste vyjádřit způsobení škody ve výši několikanásobně přesahující tuto hranici značné škody přísnějším trestem, byť jde stále o tutéž kategorii škody, i okolnost podmiňující použití vyšší trestní sazby. Při jinak stejných okolnostech bude v tomto případě rozdíl ve společenské škodlivosti a závažnosti činu, způsobí-li pachatel trestného činu škodu ve výši 500 000 Kč anebo několikanásobně vyšší. Proto by zde nešlo o rozpor se zásadou zákazu dvojího přičítání téže okolnosti, jestliže při druhé variantě výše škody bude soud hodnotit její způsobení ještě jako přitěžující okolnost podle § 42 písm. k) tr. zákoníku.“*

[32] Stěžovatel přestupek spáchal na silnici první třídy. Krajský soud výstižně konstatoval, že na pozemní komunikaci této třídy lze důvodně předpokládat zvýšenou hustotu provozu, neboť se jedná o jednu z hlavních dopravních tepen, a vycházel z předpokladu, že správnímu orgánu bude obecně znám stupeň provozu na hlavních tazích v jeho správním obvodu v mezích jeho vlastní odborné znalosti. Tyto úvahy krajského soudu považuje zdejší soud za logické, správné a přiléhavé, nikoli nepřipadné, jak tvrdí stěžovatel v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud dodává, že vyšší intenzitu dopravy na předmětné komunikaci nebylo třeba podrobně zjišťovat či zdůvodňovat. Ostatně vyšší intenzita dopravy je patrná i z videozáznamu obsaženého ve správním spise, na jehož konci je vidět několik vozidel ve stejném směru i v protisměru.

[33] Krajský soud poukázal na úvahy správního orgánu ve vztahu k závažnosti přestupku, způsobu jeho spáchání a osobě stěžovatele, v nichž správní orgán zhodnotil míru rizika ohrožení zákonem chráněným zájmů, osobnost stěžovatele, okolnosti a intenzitu jeho přestupkového jednání a dospěl k závěru, že správní orgán dostatečným a přezkoumatelným způsobem zdůvodnil uložení sankce za přestupek v dané výši. S tímto závěrem krajského soudu se Nejvyšší správní soud plně ztotožňuje a konstatuje, že správní orgán postupoval v souladu s § 12 odst. 1 zákona o přestupcích, které mu ukládá při určení druhu sankce a její výměry přihlédnout k závažnosti přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a k osobě pachatele. Krajský soud se tedy vypořádal s žalobní námitkou, že výměra pokuty je nezákonná a nepřezkoumatelná proto, že nebyla řádně zohledněna všechna zákonná kritéria.

[34] Závěrem stěžovatel namítal porušení práva na spravedlivý proces spočívající v tom, že správní orgány ani krajský soud se nezabývaly tím, zda pozdější právní úprava (např. zákon č. 250/2016 Sb.) není pro žalobce příznivější a zda tedy není na místě postupovat podle čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod.

[35] K této námitce stěžovatele Nejvyšší správní soud v první řadě uvádí, že stěžovatel se porušením § 18 odst. 3 zákona o silničním provozu dopustil přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 téhož zákona, za který mu byla uložena sankce podle § 125c odst. 4 písm. e) tohoto zákona. V obsahu těchto ustanovení silničního zákona k žádné změně nedošlo, resp. došlo pouze k tomu, že od 20. 2. 2016 je ustanovení § 125c odst. 4 písm. e) zákona o silničním provozu označeno jako § 125c odst. 5 písm. f) tohoto zákona. Ve vztahu k předmětným ustanovením zákona o silničním provozu proto nepřipadá vůbec v úvahu aplikace zásady použití pozdější příznivější právní úpravy zakotvené v čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod a provedené § 7 odst. 1 zákona o přestupcích, resp. § 2 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

[36] K poukazu stěžovatele na zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich Nejvyšší správní soud uvádí, že tento zákon nabyl účinnosti dne 1. 7. 2017. Téhož dne byl zároveň podle § 113 bodu 1 tohoto zákona zrušen zákon o přestupcích. Správní orgány tedy uvedenou zásadu ani aplikovat nemohly, neboť rozhodnutí žalovaného nabylo právní moci již dne 14. 4. 2016. K uvedené legislativní změně došlo v průběhu řízení před krajským soudem, který ve věci rozhodl dne 30. 8. 2017. V posuzované věci tak došlo k situaci, kdy krajský soud rozhodoval o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu o vině

pokračování

a trestu za přešupek v situaci, kdy zákon, kterého bylo použito, byl po právní moci správního rozhodnutí zrušen. V takové situaci je krajský soud povinen, jak vyslovil rozšířený senát v usnesení ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013 – 46, přihlédnout k zásadě vyjádřené ve větě druhé čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod, podle něž se trestnost činu posoudí a trest ukládá podle právní úpravy, která nabyla účinnosti až poté, kdy byl trestný čin spáchán, je-li to pro pachatele příznivější.

[37] Zákon č. 250/2016 Sb. v § 37 podrobněji vymezuje kritéria pro určení druhu a výměry správního trestu (přestupku). Tato kritéria jsou stejně jako v zákoně o přestupcích upravena demonstrativním výčtem a zahrnují kritéria uvedená v § 12 odst. 1 zákona o přestupcích. Za situace, kdy ustanovení zákona o silničním provozu stanoví trestnost a výši sankce zůstala nezměněna a zákon č. 250/2016 Sb. pouze podrobnějším způsobem vymezuje kritéria pro uložení pokuty, Nejvyšší správní soud uzavírá, že zde není pozdější právní úprava pro stěžovatele výhodnější. Nebylo proto ani nutné, aby se krajský soud zabýval případným použitím pozdější příznivější právní úpravy.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[38] Nejvyšší správní soud shledal nedůvodnými všechny stěžovatelem uplatněné námitky, kasační stížnost je proto nedůvodná. Nejvyšší správní soud tedy dle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. kasační stížnost zamítl.

[39] Zároveň Nejvyšší správní soud rozhodl o nákladech řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, a právo na náhradu nákladů řízení proto nemá. Procesně úspěšnému žalovanému pak nevznikly v řízení náklady přesahující rámec nákladů jeho běžné úřední činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. listopadu 2017

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu